

2020-08-27
Ju2020/03036/KRIM**Justitiedepartementet**Brottsförebyggande rådet
Box 1386
111 93 Stockholm

Uppdrag att studera åtgärder mot våld i nära relationer bland unga

Regeringens beslut

Brottsförebyggande rådet (Brå) ges i uppdrag att studera vilka åtgärder som kan vidtas i samhället för att motverka våld i nära relationer bland unga och att övergripande sammanställa vad forskningen säger om orsaksmekanismerna bakom sådant våld. Med nära relationer avses i detta uppdrag partnerrelationer. I uppdraget ska Brå, utifrån svensk och internationell forskning, identifiera förebyggande och stödjande åtgärder mot våld i nära relation bland unga samt identifiera vilka kunskapsluckor som finns. Brå ska även lämna förslag på strategiska åtgärder för hur samhällets förmåga i bred bemärkelse kan förbättras för att förebygga våld i nära relationer bland unga. I genomförandet av uppdraget ska Brå inhämta kunskap och erfarenheter från relevanta organisationer inom civilsamhället, berörda myndigheter och andra relevanta aktörer. Brå ska inom ramen för uppdraget ha ett tydligt hbtq- och barnrättsperspektiv. I arbetet ska myndigheten även tillvarata barn och ungas egna synpunkter och erfarenheter.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 29 oktober 2021.

Bakgrund

Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett omfattande samhällsproblem som orsakar ett stort lidande för många. Att motverka våld i nära relationer är högt prioriterat av regeringen. Stor vikt läggs vid att utveckla det förebyggande arbetet, där Jämställdhetsmyndigheten har ett uppdrag som avser en gemensam nationell samordning för det

våldsförebyggande arbetet i bl. a ungas partnerrelationer (A2020/01468/JÄM).

Att våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor är allvarliga och omfattande samhällsproblem är välbelagt utifrån tidigare studier (se exempelvis Brå 2014:8 *Brott i nära relationer - en nationell kartläggning* samt Nationellt centrum för kvinnofrid 2014:1 *Våld och hälsa - en befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa*). Unga personer verkar vara särskilt utsatta. Brå har tidigare visat att nära var femte person, 18 procent, i åldern 16–24 år någon gång utsatts för systematiska kränkningar eller förödmjukelser, försök till inskränkning av frihet, hot, trakasserier, misshandel eller sexualbrott av en nuvarande eller före detta partner. Mest utsatta är flickor, 23 procent av flickorna och 14 procent av pojkarna i samma åldersgrupp uppgav att de utsatts för något av ovan nämnda brott (Brå 6/2018 *Brott i nära relation bland unga*). Det pågår också för närvarande en omfattande studie vid Stockholms universitet om våld i nära relationer bland unga.

För att kunna förebygga våld i nära relationer bland unga krävs kunskap om vilka faktorer som kan förklara att våldet utövas och vilka åtgärder som är effektiva för att förebygga det. Det behövs även särskild kunskap om vilka olikheter som finns i jämförelse med våld i nära relationer bland äldre personer. Det gäller exempelvis att gärningspersonen och den utsatta vanligtvis fortfarande bor hemma, eller att de går i samma skola. Unga personer kan även sakna trygga referenser av intima relationer, t.ex. eftersom det kan vara deras första erfarenhet av en intim relation eller de kan sakna goda förebilder. Betydelsen av internet och sociala medier kan även vara större bland unga. Andra aktörsgrupper kan också behöva engageras i arbetet med att förebygga våld i nära relation bland unga, exempelvis föräldrar eller skola.

Mot bakgrund av detta ges Brå i uppdrag att identifiera och redovisa förebyggande och stödjande åtgärder mot våld i nära relationer bland unga, i syfte att stärka samhällets förmåga att förebygga denna typ av brottslighet.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Sara van der Meiden

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Socialdepartementet/SOF, SF

Utbildningsdepartementet/S, GV

Kulturdepartementet/CSM

Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM, MRB

Barnombudsmannen

Jämställdhetsmyndigheten

Kriminalvården

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Polismyndigheten

Skolverket

Socialstyrelsen

Statens institutionsstyrelse

Stockholms universitet, Institutionen för socialt arbete

Åklagarmyndigheten

Sveriges kommuner och regioner